

Kantplanken voor vijf kunstgrasvelden bevat het PE-garen uit anderhalf afgedankt kunstgrasveld

W&H Sports biedt circulaire kunstgrasoplossing

Oud kunstgras kan voortaan opnieuw nuttig worden ingezet door gemeenten

Samen met partners Re-Match en Lankhorst Recycling biedt W&H Sports nu ook kantplanken, picknicktafels en andere inrichtingselementen aan die gemaakt worden de milieuvriendelijke verwerking van oude kunstgrassystemen.

Auteur: Guy Oldenkotte

Dat een circulaire benadering nog altijd niet de norm is in de kunstgrassector, komt vooral doordat de koper niets ziet of krijgt als tastbaar bewijs dat het afgeschreven kunstgrasveld op de juiste manier is verwerkt en dat de componenten constructief zijn hergebruikt. De vele fabrikanten en kunstgrasinstallateurs hebben hun mond vol over duurzaamheid. De vrees voor vervuiling van de herwonnen grondstof of voor verwijten over beperkte prestaties is voor hen echter vaak aanleiding om zich achter allerlei excuses te verschuilen, maar het mag ook gezegd worden dat de kopers de industrie nu niet echt stimuleren. Gemeenten zijn al jaren verplicht om circulair in te kopen. Toch blijft de initiële aanschafprijs leidend en zien maar

weinig kopers erop toe dat hun materialen of producten aan het einde van hun economische levensduur op de juiste manier worden (her)verwerkt. W&H Sports werpt nu alle partijen een reddingslijn toe, één die is gemaakt van groen polyethyleen (PE). 'GreenMatter heeft zich ten doel gesteld om de afvalberg van kunstgrasvelden aan te pakken. Een 100 procent circulaire oplossing is hierbij het doel, en daarmee willen wij toekomstige opdrachtgevers ook uitdagen. Door producten te ontwikkelen en te produceren uit gerecycled kunstgras, krijgt het afval een nieuwe, functionele bestemming, zo licht William van Diemen van W&H Sports het nieuwe initiatief toe. In GreenMatter werkt W&H Sports samen met de recyclingbedrijven

Lankhorst Recycling en Re-Match. 'Lankhorst zal zich binnen de samenwerking bezighouden met de productie en ontwikkeling van nieuwe producten uit gerecycled kunstgras; W&H Sports zal zich voornamelijk bezighouden met de verkoop van de producten en advisering aan opdrachtgevers over groen denken. Het gerecyclede materiaal dat GreenMatter gebruikt, is afkomstig van Re-Match, dat gespecialiseerd is in het verwerken van afgeschreven kunstgras. Het bedrijf weet daarbij alle waardevolle componenten terug te winnen.'

Andere zienswijze vereist

De gemeente Utrecht is een enthousiaste ondersteuner van het concept. 'Wij hebben sinds 2017

5 min. leestijd

een pilot waarbij kantplanken worden aangebracht die gemaakt zijn van gerecycled kunstgras. Sinds afgelopen zomer nemen wij kantplanken van recycle-kunstgras ook op in onze bestekken. Vooral recycle-kunstgras was een harde eis. Wij willen de recycle-economie ondersteunen. Belangrijk is dat iedereen een deel van de recycle-waardeketen oppakt', zegt Marcel Bouwmeester, projectleider en adviseur van de gemeente Utrecht. Utrecht heeft ook al kantplanken van Duvano. 'Dit betreft een opdracht om ook de ontwikkeling en het proces te stimuleren. Het is goed dat meer partijen dit product nu aanbieden. Een markt met één marktkraam is geen markt. Kantplanken maken van recycling-kunstgras en de verspreiding van microplastics voorkomen, dat is een win-winsituatie. In dit geval: één plus één is drie.' Utrecht profileert zich graag als de gemeente die alleen geëngeneerde kunstgrassystemen met TPE als infill laat plaatsen. Bij dit soort kunstgrassystemen, die voorzien zijn van een shockpad, zou nauwelijks splash of migratie van de performance-infill voorkomen. De investering van Utrecht is dus opmerkelijk. 'Het klopt dat TPE-infill veel minder vervuiling van de omgeving geeft', zo erkent Bouwmeester. 'Maar in het kader van de zorgplicht moet de gemeente er alles aan doen om het probleem van microplastics zoveel mogelijk te voorkomen.' Het plaatsen van kantplanken van gerecycled kunstgras is de laatste stap volgens die zorgplicht om de vervuiling van de omgeving door microplastics terug te dringen. Tevens is het de eerste stap om het probleem van afgedankt kunstgras te minimaliseren.

Circulair product

Behalve kantplanken in Utrecht heeft W&H Sports inmiddels ook picknickbanken van gerecycled kunstgras in Amsterdam afgezet. 'In principe kunnen wij kunstgrasvezels verwerken tot elk product dat wij nu al produceren van ander afgedankt plastic en dat wordt toegepast in de grond-, weg- en waterbouw', zegt Stefan Hofman van Lankhorst Recycling. Naast kantplanken voor sportvelden produceert Lankhorst dus ook picknicktafels, maar ook materialen zoals steigerplanken en oeverbescherming. 'Technisch gezien is alles mogelijk. Het kunstgrasgaren dat Re-Match terugwint bij het recyclen van kunstgrasvelden wordt omgezet in een granulaat, waaraan uv-stabilisator wordt toegevoegd om een nieuwe, lange levensduur te garanderen. Daarna wordt het in onze extruder omgezet in een nieuw product.' De producten die Lankhorst vervolgens produceert, hebben een donkergroene of zwarte kleur. 'Omdat onze grondstof hoofdzakelijk groen is, is het niet mogelijk om producten in een lichte kleur te maken.' De kwa-

Het mag ook gezegd worden dat de kopers de industrie niet echt stimuleren

liteit blijft echter onverminderd hoog. 'De technische levensverwachting voor onze producten is 50 jaar. Als de klant dat wil, nemen wij onze producten terug en kunnen wij die opnieuw verwerken in een ander product.' De cirkel die Lankhorst hiermee in gang zet, kan dus vrijwel oneindig blijven draaien.

De enige voorwaarde is dat Lankhorst alleen PE-kunstgrasvezels verwerkt en dat het materiaal door Re-Match gescheiden is. 'Polyethyleen (PE) heeft een ander smeltpunt dan polypropyleen (PP); daardoor is het niet mogelijk om bijvoorbeeld ook de backing te verwerken. En als het materiaal niet schoon genoeg bij ons wordt aangeleverd, als er bijvoorbeeld nog wat korrels zand in zitten, kunnen onze machines beschadigd raken. Re-Match heeft aangetoond in staat te zijn om al het materiaal te scheiden. Ze geven daar zelfs een certificaat voor af', aldus Hofman.

William van Diemen

ACTUEEL

Dure investering?

William van Diemen van W&H Sports erkent dat de producten van gerecycled kunstgras wat duurder zijn dan de alternatieven die gemaakt zijn van schone grondstoffen of afkomstig zijn uit het Verre Oosten. Dat komt deels doordat de PE-vezels die Re-Match terugwint uit het kunstgrasveld slechts een klein percentage vormen van de hoeveelheid materiaal waarmee het uiteindelijk wordt opgescheept. Van de 300.000 kg afval die een afgeschreven kunstgrasveld oplevert, bestaat slechts 12.000 kg uit PE-vezels. Dat staat in schril contrast met de 120.000 kg SBR-granulaat die uit een veld komt. Bovendien moet Re-Match momenteel alle oude kunstgrassystemen die het inneemt, vershippen naar zijn fabriek in Denemarken. Don Lauritsen van Re-Match gromt bij dat idee, nu Nederland moet toezien hoe in minder dan één maand tijd de twee grootste innemers van afgedankt kunstgras hun deuren sluiten. Gezien de onthullingen van televisieprogramma Zembla is die sluiting volkomen te begrijpen. Dat neemt niet weg dat de problemen voorlopig alleen maar toenemen vanwege het ontbreken van alternatieven. 'Wij werken hard aan plannen om ook in Nederland een locatie te openen', zegt Lauritsen. Maar voorlopig zijn er nog de nodige problemen. Zo zijn er maar weinig bedrijven bereid om de componenten af te nemen die Re-Match weet terug te winnen.

Markt voor hergebruik

Bouwmeester is ervan overtuigd dat er een markt is voor hergebruik van de afgedankte kunstgrascomponenten. 'Wij hebben onlangs in onze

Marcel Bouwmeester

De kantplanken kunnen eenvoudig op lengte worden gemaakt

‘Wij kunnen kunstgrasvezels verwerken tot elk product dat we nu al produceren van ander afgedankt plastic’

aanbesteding voor de aanleg van een nieuw kunstgrasveld geëist dat het vrijgekomen infillzand wordt hergebruikt.’ De gemeente Utrecht neemt daarbij op de koop toe dat ze meer moet betalen dan bij nieuw zand. ‘Het beleid van de gemeente Utrecht eist gewoon om na te denken over circulair gebruik. Het is dus aan de betreffende ambtenaar om dingen te overwegen.’ Volgens Bouwmeester kan dat in Utrecht, omdat de gemeente over genoeg competentie beschikt onder haar eigen medewerkers. ‘Er bestaat een circulaire overlegwerkgroep die dwars door alle afdelingen loopt en waarin wij snel circulaire suggesties bij elkaar onder de aandacht kunnen brengen.’ In theorie betekent dat dat Bouwmeester zijn collega’s die

verantwoordelijk zijn voor de bescherming van kades en oevers in de stad, erop kan wijzen dat er duurzame oeverbescherming en vlanders verkrijgbaar zijn, vervaardigd uit oude kunstgrasmatten die al dan niet afkomstig zijn uit één van de lokale sportcomplexen. ‘Re-Match kan alles scheiden en terugwinnen’, stelt Don Lauritsen. ‘Het zand dat wij terugwinnen, verkopen we terug aan de kunstgrasindustrie of we verkopen het door aan zandstralers. Ook voor de kunstgrasvezels, de backing en de infill hebben wij een afzetmarkt.’ Die afzetmarkt bevindt zich echter vooral buiten de kunstgrasindustrie. ‘Wil je echt circulair bezig zijn, dan betekent dat dat elke component in de productiestroom wordt teruggebracht voor dezelfde component.’ Zover is het echter nog lang niet. De kunstgrasfabrikanten zijn huiverig voor het terugnemen van de vezels, terwijl de sportveldenbouwers goedkoper kunnen bouwen met nieuwe componenten dan met herwonnen materialen. ‘Dat is een houding die niet aansluit bij de circulaire uitgangspunten die bij de overheid leven’, stelt William van Diemen van W&H Sports.

Alleen door samen te werken

W&H Sports hoopt met GreenMatter te kunnen bijdragen aan het reduceren van de berg afgedankt kunstgras. Van Diemen vertelt dat de backing voornamelijk wordt gebruikt voor de productie van bijvoorbeeld voeten voor tijdelijke verkeers-

borden. ‘In een slagplank van 3,90 m kan al 34,8 kg gerecyclede kunstgrasvezels worden verwerkt, in picknicksets met twee banken 220 kg. Bij een picknickset met vier banken neemt dat volume zelfs toe tot 340 kg.’ Voor de kantplanken van vijf kunstgrasvoetbalvelden die de gemeente Utrecht sinds dit jaar bezit, is PE-garen verwerkt uit ongeveer anderhalf afgedankt kunstgrasvoetbalveld. Op dit moment is W&H Sports samen met Lankhorst bezig om nieuwe producten te ontwikkelen. ‘Ook de opsluitbanden rondom het veld kunnen worden gemaakt van gerecycled kunstgras. Zo proberen wij de markt uit te dagen om mee te denken, om zoveel mogelijk kunstgras te verwerken in producten op en rond het sportveld’, zegt William van Diemen van W&H Sports.

De afhankelijkheid van andere afdelingen om oude kunstgrasvelden op een circulaire manier te hergebruiken, behoort nu definitief tot het verleden. U hoeft niet langer te leuren met hectometerpaaltjes of voeten voor tijdelijke verkeersborden, in de hoop dat de collega’s van de afdeling Logistiek & Verkeer het afgevoerde kunstgrasveld van u ‘overnemen’. Dat oude veld kan nu worden omgezet in nuttige producten, zoals slagplanken en picknicktafels. Daarmee houdt u zelf de regie over dat oude kunstgrasveld en weet u dat u een product terugkrijgt dat zich makkelijk laat inzetten.